ISSN 0132-6015

ნიანგი

გამოცემის 56-ე წელი, (№ 1557)· ოქტომბერი, 1979, ფასი 20 კაპ· № 19

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ნახ. ზ. ფორჩხიძისა

ზოგიერთი ჩვენი სოფლის უყურადღებობის ცენტრი.

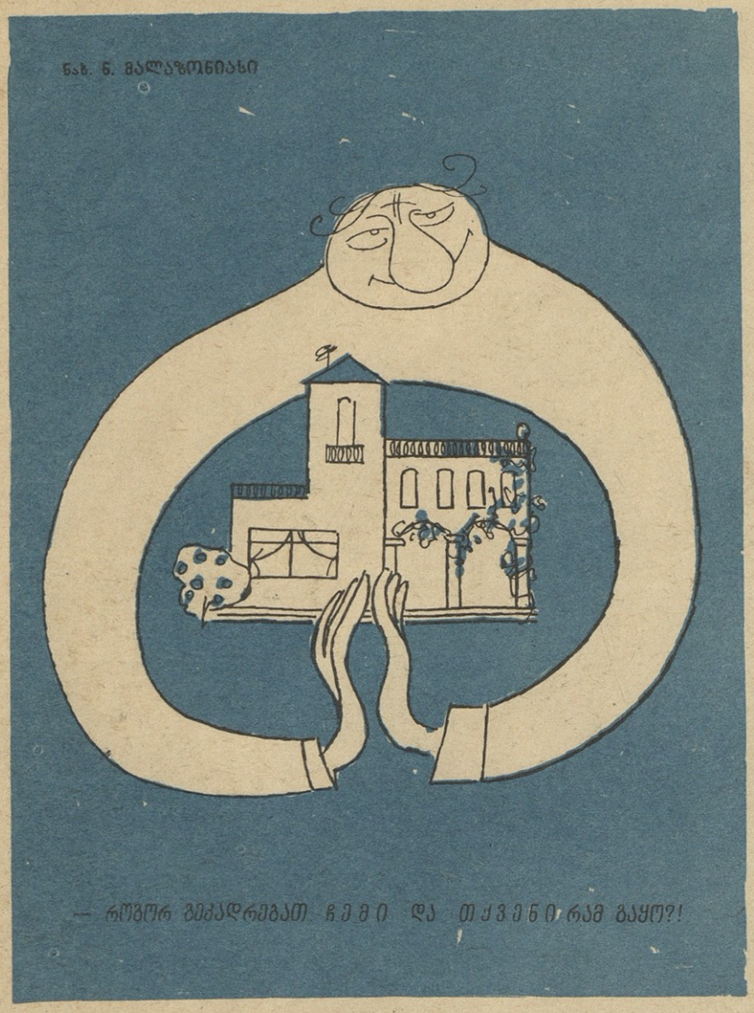

ალექსანდრე ტაბატაძე

„მე მაქვს უფლება!..“

„მე მაქვს უფლება!“ — ამ ოქროსიტყვებს
რიხით, ხმამაღლა წარმოთქვამ მუდამ
და „ამხანაგო!“-ს აყოლებ იქვე,
რომ არ გაგიგონ ნათქვამი ცუდად!
„კონსტიტუციამ მომცა უფლება!“ —
გაჰყვირი ამას ხმით ცივზე ცივით
ყველგან — კრებაზე, მინდვრად, სუფრასთან...
და წარამარა წუწუნებ, ჩივი:
„თუ ქვეყნად ვინმე რამის ღირსია,
ჯერ მე ვარ ღირსი! მე ვარ პირველი!..
მეტის მოთმენა არ შემიძლია,
წავალ, გიჩივლებთ ყველას! — გპირდებით!
მე მაქვს უფლება, პირველი ვიყო
საგზურის რიგში, მანქანის რიგში!..
ჯერ — მე, მერე კი — პეტრე და ნიკო!..
ჯერ — მე, მერე კი — ვიღაცა იქსი!“
ო, რა თქმა უნდა, შენ გაქვს უფლება!
ვის შეუძლია, წაგართვას იგი?!
უნდა მიიღო, მესმის, უთქმელად
ის, რაც გეკუთვნის წესით და რიგით!
მაგრამ, გეთაყვა, რისი ბრალია,
რომ დაივიწყე შენ ეს სიტყვები:
„მე ვარ მოვალე! ჩემი ვალია!“
რატომ არ გახსოვს, შენ გეკითხები?!
ირგვლივ რა ხდება, თვალი მოავლე,
მარტო შენს თავზე ზრუნვა ნუ გნებავს!
გახსოვდეს: ჯერ თქვი — „მე ვარ მოვალე!“
მერე ეგ შენი — „მე მაქვს უფლება!“

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ერასტი კაპანაძე: არ უყვარს შრომა და მილიციელი. სამაგიეროდ უყვარს ზუთხი — კილოგრამს, რომლის სახელმწიფო ფასი ხუთი მანეთიც არ არის, ყიდის თხუთმეტ მანეთად. შეგიძლიათ ნახოთ „დეზერტირების“ ბაზართან დღის საათებში. ღამე სძინავს.

დარჩიკ ტოსოვი, გაფატ სულეიმანოვი, შამილ მოლაევი: ქორვაჭართა სამაია. მუშკეტერებისაგან განსხვავებით, დაშნების ნაცვლად, ფულებს აგრიალებენ. უყვართ სიმღერა: „აბა, ყვავებს ვინ დაიჭერს, კარგო?!“ მართლაცდა, სად ნახონ იმდენი ყვავი, რომ ჩვენი სამყოფი კაკალი გააგდებინონ ხელიდან? ისინი კილოგრამ ნიგოზს ყიდულობენ 15 მანეთად და საცივის მოყვარულ დიასახლისებზე ყიდიან რაღაც 22 მანეთად!

რუდოლფ მუნგერი: ზემო ავჭალის სასაფლაოს ქვის დამმუშავებელი საამქროს ზეინკალ-შემდულებელი, კაცთა სიცოცხლის დიდი ქომაგი. თუ ვინმე ვინმეს სიცოცხლეში არ გაუფრთხილდება და ის ვინმე ვინმეს მოუკვდება, ჭირისუფალს ტყავს აძრობს — საფლავის ლითონის ცხაურის დამზადებაში, 108 მანეთის ნაცვლად, 300 მანეთს ახდევინებს.

სერგო ასლამაზოვი: ქვემო ავჭალის სასაფლაოს ქვის დამმუშავებელი საამქროს ბრიგადირი. ამტკიცებს, 192 მანეთი მზესუმზირას ფულიაო და საფლავის ქვის დამზადებაში ზედმეტად იღებს 269 მანეთს. 270 მანეთის აღებაც შეიძლება ზედმეტად, მაგრამ ნამეტანი უსინდისობა იქნებაო.

ვალერი სიდამონიძე: თბილისის საიუველირო ქარხნის ამწყობი ოსტატი. სხვებს თუ ასაკში შესვლასთან ერთად მხედველობა და მეგობრები აკლდება, მას 104 გრამი წმინდა ოქრო დააკლდა. ის, რაც დაგაკლდება, არასოდეს მოგემატება.

ჟუჟუნა ალექსიძე, თამარ თოფურია: თბილისის VI ავტოგასაწყობი სადგურის ოპერატორები. ფასდაუდებელი სამსახური გაუწიეს დედაქალაქის ავტომანქანების მფლობელებს ავარიების თავიდან აცილებაში — ბენზინში ურევდნენ ათასგვარ სითხეს, გაქანებული ავტომანქანები გზაში თანდათან ჩერდებოდნენ და ურთიერთდაჯახებაც გამორიცხული იყო. ამ თავგამოდების ფასად მიითვალეს სულ რაღაც... 6 ათასი მანეთი.

ლუარა ვერულავა: თბილისის კალინინის რაიონის № 3525/0141 შემნახველი სალაროს მოლარე-კონტროლიორი. გაბედულად იბრძვის ფორმალობის წინააღმდეგ — ქაღალდის დაზოგვის მიზნით, მეანაბრეთაგან მიღებულ ფულზე საბუთებს არ ადგენს, სალაროს შემოსავალში არ შეაქვს და პირდაპირ შინ მიაქანებს. ამ რაციონალიზატორული წინადადების განხორციელებაში გაასაკუთარფულა... 13 ათასი მანეთი.

აპოლონ ედიბერიძე: საქართველოს სსრ სოფლის მეურნეობის სამინისტროს რესპუბლიკური აგრარულ-სამრეწველო-სავაჭრო გაერთიანების სპეციალიზებული სამმართველოს უფროსი ბუღალტერი. ამტკიცებს, სიყალბე, რომელსაც ფული მოაქვს, 43 ათას 700 მანეთით სჯობს ჭეშმარიტებასო. ზუსტად ამდენი თანხა მიისიყვარულა სიყალბეების ჩადენის გზით.

ნინა ოლეინიკი, ნუნუ ქორქია: გაერთიანება „საქნავთობის“ მუშათა მომარაგების განყოფილების მთავარი ბუღალტრის მოადგილე და მოლარე. გაიზიარეს აპოლონ ედიბერიძის ცხოვრებისეული კრედო და მცირეოდენი დაზუსტებაც შეიტანეს მასში. თურმე სიყალბე, რომელსაც ფული მოაქვს, 107 ათას 600 მანეთით სჯობია ჭეშმარიტებას.

გიგა მაცვილაძე

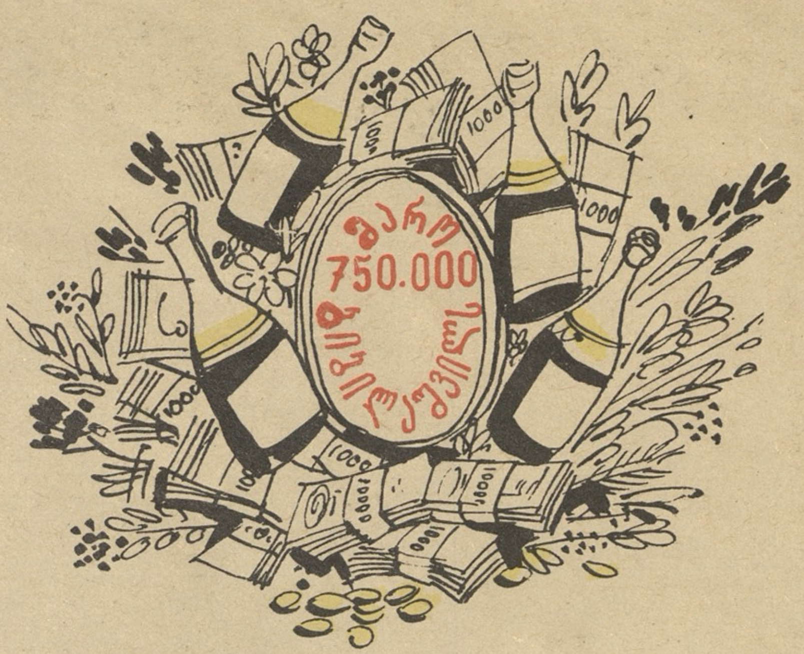

ამ წ ე რ ი ლ ს გწერ ათი შვილის დედა — ათი მილიონის პატრონი! დედა ენაცვალოს ჩემს ფეხზე მოსიარულე მილიონებს!.. სატელევიზიო გადაცემიდან შევიტყვე, 750 ათასი მანეთი მოგიხვეჭია მარტო ფულად! შვიდმილიონნახევარი იყო ძველ ფულზე ეგ თანხა! შე ქალო, დედობა გსურდა თუ როკფელერობა, ცოლობა გსურდა თუ ქალთა მოდგმაში გობსეკის ტიპის შექმნა?!

მერედა, რა დამსახურებით გახდი მილიონერი?! ვინ იყავი?! — თხზულებათა კრებულების ავტორი — მსოფლიოში ცნობილი მწერალი თუ რამდენიმე აკადემიის წევრი — საქვეყნოდ ცნობილი აღმოჩენების შემოქმედი?! ტარის განყოფილების გამგედ მუშაობდი შამპანური ღვინოების გაერთიანებაში!..

რა გიწოდო, ისეთი რა გითხრა, რომ პირადი შეურაცხყოფა არ მოგაყენო?! არადა, შენი შემხედვარე თვითონ ვარ შეურაცხყოფილი: მე წელებზე ფეხს ვიდგამ, დღე ვშრომობ, ღამეს აკვანთან ვათენებ, რომ ჩემი შვილებიდან არც ერთს არავინ წასძახოს, არამი ლუკმით ხარ გაზრდილიო! შენ კი ფეხი ფეხზე გადაგიდვია და ამ ქვეყანაზე პირადი შემოსავლის დათვლა გიჭირს მხოლოდ! აკი ითქვა კიდეც, 8 კაცი 6 საათს ითვლიდაო შენს ფულს.

რა იყო, ქალო, ფულის კეთების მეტი არა გიკეთებია რა ამ წუთისოფელში?! შვიდ მილიონზე მეტის მფლობელი, ალბათ, რომ დამჭირვებოდა, შვიდ მანეთსაც არ მასესხებდი, გზაში რომ შემხვედროდი, სალამს დამამადლებდი, ეკლესიაში რომ შესულიყავი, სანთლის ნაცვლად, სიგრძეზე დაჭმუჭნილ ასმანეთიანს დაუნთებდი ღვთისმშობელს!

შენმა შვილმა შეიძლება, მერე ჩემს შვილებს ზემოდან დაუწყოს ყურება, ფულით შეეცადოს, სკოლიდან მათზე უკეთესი წარმატების ატესტატი გამოიტანოს და უმაღლეს სასწავლებელშიც გადაულობოს გზა, მერე სამსახურში უფროსად წამოაჯდეს თავზე და ჭკუის დარიგებით ყურები გამოუტენოს, ნაცნობ-მეგობრებში უზრუნველად ნაშოვნი ფულის უზომოდ ფლანგვით „კაი ბიჭის" იარლიყი მიიწებოს, ფეხსაცმელივით გამოიცვალოს „ვოლგები" და ჩემს შვილებს გუნება გაუფუჭოს! შენისთანა ერთი ადამიანიც კი ათი ათასობით კაცის სინდისს რყვნის, ცხოვრებაზე ხელს ჩააქნევინებს და ბოროტმოქმედთა სამყაროსაკენ უბიძგებს! ყოველივე ამისათვის შენ ათგზის დამნაშავე ხარ, მარო ბიბილაშვილო, და ერთი სასჯელი ცოტა იქნება შენთვის!

ყველა პატიოსანი დედის სახელით გიცხადებ: ჩემი ნება რომ იყოს, ციხეში კი არა, გალიაში ჩაგსვამდი, შემოგატარებდი მთელ საქართველოს და გალიაზე ასეთ წარწერას გავაკეთებინებდი — „ჩემი, შენი და ჩვენი მტერი!"

ჩემი ბრალიცაა, შენ რომ ჩემს გვერდით ხვეჭდი მილიონებს და თვალს გიხუჭავდი! ჩვენი ბრალია, თქვენი გაერთიანების ყოფილი დირექტორი ავთანდილ მელუა წლების მანძილზე ფულის კეთებით რომ გრყვნიდათ, ჩვენ კი ვდუმდით და ველოდებოდით, როდის მოგიზღავდნენ საკადრისს!

ჩემს ათ შვილს გეფიცები, მაინც მეცოდები: შენი მილიონები უძრავად ლპებოდნენ მიწაში, ჩემები კი მოძრაობენ, იზრდებიან ჩემს იმედად, სოფლის იმედად, ქვეყნის იმედად და თუ სამშობლოს დასჭირდება, ახალი არაგველები და ხერხეულიძეები იქნებიან!... ჩემს მარგალიტს გეფიცები, მეცოდები-მეთქი, მაგრამ როდემდე აგიტანოთ შენ და შენისთანები?! როდემდე უნდა სწოვოთ ვამპირივით ჩვენს საზოგადოებას სისხლი?!

მადლობა ღმერთს, შენისთანებთან ბრძოლაში დრო ჩვენისთანების მხარეზეა! სხვაგვარად არც შეიძლება! — ის, რაც დრომ შერყვნა, დრომვე უნდა გამოასწოროს!

ქეთევან დათიაშვილი,
გმირი დედა, თბილისის ლენინის სახელობის ელმავალსაშენებელი ქარხნის მებაღე.

შემთხვევა ზუგდიდის № 1 ატელიეში

ვენაცვალე ზუგდიდელებს —
შნოიანებს, მადლიანებს! —
სადაც შეველ ყიდვად რამის, —
ყველაფერი ადიადეს!
ნომერ პირველ ატელიეს
მოვუწონე შესაკერიც,
თუმცა გული მკარნახობდა, —
არ ვარგაო ტყავის ფერი!
მაინც დავდე ოთხჯერ ათი, —
ეკადრება კლიენტს ვითა, —
მერმე ოჯახს მივაშურე
ყორნისფერი ტუფლებითა.
ასე ვვლიდი კვირას ერთსა
(არ ვუმზერდი ნაყიდს უნდოდ!)
შავი იყო, კვირის შემდეგ,
დაემსგავსა ზებრას უფრო!
გულნატკენი მივადექი
ატელიეს გამგეს — უფროსს:
— რაო?! — შუბლი აუწითლდა,
მიადესო თითქოს უთო.
თან საჩივრის წიგნი მომცა,
მიბრუნებდა თითქოს ხურდას!..
რა ვქნა?! ველარ გავაწბილებ—
ჩავუწერო ქება უნდა!

იპოლიტე გამსახურდია

ნახ. ი. ანდრეევისა (ჟურნ. „კროკოდილი")

— ეს მურაბა ადგილკომმა მოგართვათ, ეს ანონიმური წერილი კი ისევ თქვენზეა!..

პამოდენა პამოდენა

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ᲠᲘᲠᲘᲜᲓᲘᲡ ᲙᲘᲗᲮᲕᲔᲑᲘ

● **ზოგიერთი ამბტურინები** — ვინ ჯგუფის არსებითი სახელი, რომელსაც უმაღლეს სასწავლებელში საბუთები დიპლომის გამოსატანად შეაქვს.

● **რეპეტატორი** — კერძო. ფასიანი მასწავლებელი, რომელიც ერთხელ ჩაკრილი ამბტურინებს მეორეჯერ ჩაპაკრელად ამზადებს.

● **„შპარგალკა“** — ტანსაცმელში დამალული მუხლი სუფლიორისა.

● **პროტეტკორი** — „კარგი იყო, არ გამეცან თავიდან!..“

ᲝᲠᲜᲘ

ᲛᲐᲠᲘᲐ ᲒᲐᲓᲐᲚᲐᲡᲬᲣᲚᲔᲑᲘᲗ ᲙᲘᲗᲮᲕᲘᲡ ᲬᲘᲜᲐᲨᲔ

ᲩᲕᲔᲜ გვინდა, მოკლედ შევეხოთ ორ მტკივნეულ საკითხს, რომლებიც ხელს უშლიან მისაღები გამოცდების ნორმალურად ჩატარებას და რომელთა გადაწყვეტა გადაუდებელ საქმედ მიგვაჩნია:

1. ᲑᲘᲜᲐᲠᲘ თქმულა და დაწერილი წერილთა გამოცდის შესახებ. დღეს თითქმის ყველასთვის აშკარაა, თუ რა სირთულეებს ვაწყდებით ამ გამოცდის დროს. ეროვნ. ზეპირი გამოცდის წესით შეფასდათ ამბტურინების ცოდნა? ანა, წარმოიგინეთ, რა დრო და ენერგია მოაკვს წერთან გამოცდას, ან რა შრომა და წვალება უხდება გამომცდელს ასოთათი ფოთაღტურ. ნაწერში თავისი ამხანაგების, საუკარელი ადამიანის ნაწერი რომ მოიკუნჭოს! მერე რამზეა რისკის ფაქტია საკირო, ორიოდეზე დაწერილი ხუთიანზე შეფასდეს. ამასაც რომ თავი დავანებოთ, წერითი გამოცდა ერთგვარ უნდ�lebas იწვევს ამბტურინების მიმართ და შეურაცყოფასაც კი აყენებს ახალგაზრდას!

წერის დროს შეიძლება დაშვებული იქნეს შრომელი ხასის შეცდომა. რაც თავისთავად ამცირებს ამბტურინებს გამომცდელის თვალში, კარგი ამისა, წერითი გამოცდის დროს მრავალი კეკრიაზი იჩენს თავს: ბაგალითად, შეიძლება აწერიდეს ნაწერს და არ იცოდეს, ეხსიან იგი და სხვა, რის შედეგადაც უმაღლეს სასწავლებელში მოსალოდნელია მოხდეს კომისიის წევრისთვის სრულიად უცნობი პირი, ხოლო ამლიბელი გარეთ დარჩეს. ამან კი შეიძლება ამაღლაზრდას, რომელიც კარგად, ფამოუკიდებელ ნაბიჯს დგამს ცხოვრებაში, სამუდამოდ აუცრეოს გული ნათესაობაზე, მეგობრობაზე, ურიოერთპატიოსანეებაზე!..

რა საკირო, მაგალითად, მშობლიური ლიტერატურაში წერითი გამოცდა? ვის არ გაუგონია შოთას, ილიას, აკაკის, ვაჟას, გალაკტიონის სახელებზე?! რა საკირო ხელოვნურად საკმის გარითვლება?!

2. ᲑᲐᲜᲐᲚᲘ წერითი გამოცდებისა, რომ რიგი ტექნიკური პრობლემები, რასაკვირველია ამ კოლეგიებ გამოცდების მსჯელობას. პრობლემას წარმოადგენს გამოცდის დროს ზოგიერთი „შემოხვევითი“ გამომცდელის ეინაობისა და მასპარეინის დადგენა. არის შემთხვევა, როცა გამომცდელი ამალება და შეეხეშფილ ერთიანში, დაბარებება გიფრის ნათესავს. მეეობარს, ამლიბელებს!.. ხეორეულ ამბტურ ‘ მაზანაზეწონილად მიგვაჩნია, საგამოცდო ფურცელს თან დაერთოს ცნობარი, სადაც აღნიშნული იქნება კომისიის წევრთა გვარი, სახელი, მამის სახელი, ზეზეი მისაწოდ და სხვა საჭირო ცნობები. რაც ერთთორად შეუმსუბუქებს ამბტურინებს ზრუნვას და საშიშარებას მისეეგმა, ნიენსაც გადაავლის თვალი. ცნობილია, რომ გამოცდების მსჯელობისას ამბტურინები ორჯერ ეიდ დროს ანდოდეს ერთი გამომცდელის მოსაბარეთის დადგენას, ავდერ ჩასაბარებელ საგაზნი შეცდომენიებას ეკრძო მასწავლებლთან მოელი წლის განმავლობაში. აქვე დავძენთ, რომ ეფუოიბოდეს წინასწარი საუბრები გამომცდელებსა და ამბტურინებს შორის, რაც ფიდად შეუწყობდა ხელს მათ ურთიერთდაახლოებას და ადგილი არ ეიუგებრობებს, რაც თავს იჩენს ხოლმე მისაღები გამოცდების მსჯელობისას.

ᲜᲘᲜᲝᲫᲘᲐ ᲑᲐᲠᲗᲘᲐ

ᲩᲔᲛᲘ ᲡᲢᲣᲓᲔᲜᲢᲝᲑᲘᲡ დროს (ამ ორმოცი წლის წინათ) ლეგენდასავით ესვგებოდნენ: საგამოცდო კომისიის წევრი, ცნობილი პროფესორი დაუბარებია რეტტორს და მორცხვად უთქვამს: მაპატიეთ, მაგრამ არის ხმები, რომ თქვენ ამბტურინენტ უთურგაიიქეს ეხმარებითო. პროფესორი გაცხარებულა და საყვედური მიუხია პირში: გიხოვთ იეოდეთ, ბატონო რეტტორო, რომ მე არა მარტო უთურგაიიქეს, ყველა ამბტურინენტს ვეხმარები, ხოლო განსაკუთრებით კი ამას, ამას და ამას, ამ მიზეზით, ამ მიზეზით და ამ მიზეზითაო. რეტტორს გალიმპენია, კარგი კაცი ხართ, ბატონო მელქისედეკ, მიმრძანებიდთ და განაგრძეთ გამოცდა, როგორც თქვენმა სინდისმა გიკარნახოთო.

გავიდა დრო.

იმ პროფესორმა მერე ორჯერ მიიღო მოიკარდის ინფარქტი. პირველი ინფარქტი მაშინ მიიღო, როცა გვარწაჭრილი, დაწარმრული ნაწერები მიუტანეს გამოცდაზე და უთხრეს, გაასწორეთო. როგორ? ვისია, რომ არ ვიცით? — გაუკვირდა. როგორ მიუხმარო ამბტურინენტს, რომლის სახელსაც არ მიმხელდნო? მეორეჯერ მაშინ მიიღო ინფარქტი, როცა ამბენს, ჯერ ბენდეობით და ოთხ დღეს შინ ვერ გაგიშვებთ, როგორც საგამოცდო კომისიის წევრმა, ინსტიტუტში, შეზლოგზე უნდა გაათითოთ ღამეო.

მესამე ინფარქტის ეშინია და მისაღებს გამოცდებს სათოფეზეც არ ეკარება.

დაგვიჩნა ბუროთი და მოეფანი ჩვენ — უნეროს ასისტენტების, უფროს ასპირანტების, უმეცრის ლაბორანტებს და უფროს პრეპარატორებს.

მიმდინარეობს ხელნაწოფილი ბრძოლა ჩვენსა და სასნაულებლის ადმინისტრაციას შორის. ადმინისტრაციის სურს, თავისი სიტ მოგვაგვიოს თავზე, ჩვენ — თითოოეულ გამომცდელს — ჯიბეში ჩვენ-ჩვენი სიტ გვაქვს.

ადმინისტრაციისათვის გამოცდების დროს ყველაზე ცუდ სიტყვად „დაბმარება“ ითვლება, ჩვენთვის კი სიტყვებს- „დაბმარება“, „სიკეთე“ და „ვაკაცობა“ ჯერ კიდევ არ მოუღია საშინელი ურჩხული სახე.

ოდესმე ალნიმნავს მემატიანე, რა ადვილი იყო დახმარება მელქისედეკ პროფესორის დროს და რაც ძნელ პირობებში ეგოუშაობთ ჩვენ — მისაღები გამოცდების უჩინარი გმირები.

— რას იკლავს ბიბინერ თავს კმელნი ეარაზომეთ?!
— მეგბინი ვეფელ ეკარ ეს გაკისკ ფა კარტტკტორგბთან ს-ბრეკნელ ეგზაოდეგა!

ᲛᲘᲡᲐᲦᲔᲑᲘᲡ ᲒᲐᲛᲝᲪᲓᲔᲑᲘᲡ ᲙᲘᲗᲮᲕᲔᲑᲘ

ᲛᲠᲘ ᲒᲐᲓᲐᲚᲐᲡᲬᲣᲚᲔᲑᲘᲗ ᲙᲘᲗᲮᲕᲘᲡ ᲬᲘᲜᲐᲨᲔ

ᲩᲕᲔᲜ გვინდა, მოკლედ შევეხოთ ორ მტკივნეულ საკითხს, რომლებიც ხელს უშლიან მისაღები გამოცდების ნორმალურად ჩატარებას და რომელთა გადაწყვეტა გადაუდებელ საქმედ მიგვაჩნია:

1. ᲑᲘᲜᲐᲠᲘ თქმულა და დაწერილი წერილთა გამოცდის შესახებ. დღეს თითქმის ყველასთვის აშკარაა, თუ რა სირთულეებს ვაწყდებით ამ გამოცდის დროს. ეროვნ. ზეპირი გამოცდის წესით შეფასდათ ამბტურინების ცოდნა? ანა, წარმოიგინეთ, რა დრო და ენერგია მოაკვს წერთან გამოცდას, ან რა შრომა და წვალება უხდება გამომცდელს ასოთათი ფოთაღტურ. ნაწერში თავისი ამხანაგების, საუკარელი ადამიანის ნაწერი რომ მოიკუნჭოს! მერე რამზეა რისკის ფაქტია საკირო, ორიოდეზე დაწერილი ხუთიანზე შეფასდეს. ამასაც რომ თავი დავანებოთ, წერითი გამოცდა ერთგვარ უნდaslebas იწვევს ამბტურინების მიმართ და შეურაცყოფასაც კი აყენებს ახალგაზრდას!

წერის დროს შეიძლება დაშვებული იქნეს შრომელი ხასის შეცდომა. რაც თავისთავად ამცირებს ამბტურინენტს გამომცდელის თვალში, კარგი ამისა, წერითი გამოცდის დროს მრავალი კეკრიაზი იჩენს თავს: ბაგალითად, შეიძლება აწერიდეს ნაწერს და არ იცოდეს, ეხსიან იგი და სხვა, რის შედეგადაც უმაღლეს სასწავლებელში მოსალოდნელია მოხდეს კომისიის წევრისთვის სრულიად უცნობი პირი, ხოლო ამლიბელი გარეთ დარჩეს. ამან კი შეიძლება ამაღლაზრდას, რომელიც კარგად, ფამოუკიდებელ ნაბიჯს დგამს ცხოვრებაში, სამუდამოდ აუცრეოს გული ნათესაობაზე, მეგობრობაზე, ურიოერთპატიოსანეებაზე!..

რა საკირო, მაგალითად, მშობლიური ლიტერატურაში წერითი გამოცდა? ვის არ გაუგონია შოთას, ილიას, აკაკის, ვაჟას, გალაკტიონის სახელებზე?! რა საკირო ხელოვნურად საკმის გარითვლება?!

2. ᲑᲐᲜᲐᲚᲘ წერითი გამოცდებისა, რომ რიგი ტექნიკური პრობლემები, რასაკვირველია ამ კოლეგიებ გამოცდების მსჯელობას. პრობლემას წარმოადგენს გამოცდის დროს ზოგიერთი „შემოხვევითი“ გამომცდელის ეინაობისა და მასპარეინის დადგენა. არის შემთხვევა, როცა გამომცდელი ამალება და შეეხეშფილ ერთიანში, დაბარებება გიფრის ნათესავს. მეეობარს, ამლიბელებს!.. ხეორეულ ამბტურ ‘ მაზანაზეწონილად მიგვაჩნია, საგამოცდო ფურცელს თან დაერთოს ცნობარი, სადაც აღნიშნული იქნება კომისიის წევრთა გვარი, სახელი, მამის სახელი, ზეზეი მისაწოდ და სხვა საჭირო ცნობები. რაც ერთთორად შეუმსუბუქებს ამბტურინენტს ზრუნვას და საშიშარებას მისეეგმა, ნიენსაც გადაავლის თვალი. ცნობილია, რომ გამოცდების მსჯელობისას ამბტურინენტი ორჯერ ეიდ დროს ანდოდეს ერთი გამომცდელის მოსაბარეთის დადგენას, ავდერ ჩასაბარებელ საგაზნი შეცდომენიებას ეკრძო მასწავლებელთან მოელი წლის განმავლობაში. აქვე დავძენთ, რომ ფიდად ეფუოიბოდეს წინასწარი საუბრები გამომცდელებსა და ამბტურინენტებს შორის, რაც ფიდად შეუწყობდა ხელს მათ ურთიერთდაახლოებას და ადგილი არ ეიუგებრობებს, რაც თავს იჩენს ხოლმე მისაღები გამოცდების მსჯელობისას.

ᲜᲘᲜᲝᲫᲘᲐ ᲑᲐᲠᲗᲘᲐ

ᲩᲔᲛᲘ ᲡᲢᲣᲓᲔᲜᲢᲝᲑᲘᲡ დროს (ამ ორმოცი წლის წინათ) ლეგენდასავით ესვგებოდნენ: საგამოცდო კომისიის წევრი, ცნობილი პროფესორი დაუბარებია რეტტორს და მორცხვად უთქვამს: მაპატიეთ, მაგრამ არის ხმები, რომ თქვენ ამბტურინენტ უთურგაიიქეს ეხმარებითო. პროფესორი გაცხარებულა და საყვედური მიუხია პირში: გიხოვთ იეოდეთ, ბატონო რეტტორო, რომ მე არა მარტო უთურგაიიქეს, ყველა ამბტურინენტს ვეხმარები, ხოლო განსაკუთრებით კი ამას, ამას და ამას, ამ მიზეზით, ამ მიზეზით და ამ მიზეზითაო. რეტტორს გალიმპენია, კარგი კაცი ხართ, ბატონო მელქისედეკ, მიმრძანებიდთ და განაგრძეთ გამოცდა, როგორც თქვენმა სინდისმა გიკარნახოთო.

გავიდა დრო.

იმ პროფესორმა მერე ორჯერ მიიღო მოიკარდის ინფარქტი. პირველი ინფარქტი მაშინ მიიღო, როცა გვარწაჭრილი, დაწარმრული ნაწერები მიუტანეს გამოცდაზე და უთხრეს, გაასწორეთო. როგორ? ვისია, რომ არ ვიცით? — გაუკვირდა. როგორ მიუხმარო ამბტურინენტს, რომლის სახელსაც არ მიმხელდნო? მეორეჯერ მაშინ მიიღო ინფარქტი, როცა ამბენს, ჯერ ბენდეობით და ოთხ დღეს შინ ვერ გაგიშვებთ, როგორც საგამოცდო კომისიის წევრმა, ინსტიტუტში, შეზლოგზე უნდა გაათითოთ ღამეო.

მესამე ინფარქტის ეშინია და მისაღებს გამოცდებს სათოფეზეც არ ეკარება.

დაგვიჩნა ბუროთი და მოეფანი ჩვენ — უნეროს ასისტენტების, უფროს ასპირანტების, უმეცრის ლაბორანტებს და უფროს პრეპარატორებს.

მიმდინარეობს ხელნაწოფილი ბრძოლა ჩვენსა და სასნაულებლის ადმინისტრაციას შორის. ადმინისტრაციის სურს, თავისი სიტ მოგვაგვიოს თავზე, ჩვენ — თითოოეულ გამომცდელს — ჯიბეში ჩვენ-ჩვენი სიტ გვაქვს.

ადმინისტრაციისათვის გამოცდების დროს ყველაზე ცუდ სიტყვად „დაბმარება“ ითვლება, ჩვენთვის კი სიტყვებს- „დაბმარება“, „სიკეთე“ და „ვაკაცობა“ ჯერ კიდევ არ მოუღია საშინელი ურჩხული სახე.

ოდესმე ალნიმნავს მემატიანე, რა ადვილი იყო დახმარება მელქისედეკ პროფესორის დროს და რაც ძნელ პირობებში ეგოუშაობთ ჩვენ — მისაღები გამოცდების უჩინარი გმირები.

~~ᲗᲕᲘᲗ ᲐᲠ ᲒᲐᲛᲔᲪᲜᲝᲗ!~~

სკოლიდან დაგიწყოთ:

გუდუბარყვნილ გვეგონა, რომ ქუდალთა სისტემის შემოღება კონკურსს შეაფიცებდა. თქვენც არ მომიკვდეთ! მთლად უკაბრონო და უტეფიერ უნდა იყოს ფლეს ბავშვი, რომ „სამიანი“ აბტსტატეთ ნამოვიდეს სკოლიდან!

ინფაქტი მისაღები გამოცდები. ადრე ამბტურინენტის მშობელი თუ სადმე მოგიბეღლეთქვა და სახელსა და გვარს მოგაწვდიდა (უჯგუფისმონმრრთ!), თავი ქუდში ჰქონდა იეოდა, რომ ბეს შეიღლ ცოდნას არ დაუკარგავდიდი. ფლეს სახელისა და გვარის გამორთმეფის ფინეზე რომ შეწყვიტეს შშობელთან ურთიერთობა, წყეეფილი აგიკეფლს. იგი ჩასაფრებულია ყოველ ფეხის ნაბიჯზე: ტროლეიბუსის გაჩერებაზე, სადარაზოსთან, კიბეზე და, თუ მოგერნებულია, შენს საბანაზარშიც კი ნაანდაები მინდოდეს მშობელს.

„ბავშვი არ გიჩერნთო?“

„რად მინდა, წერა აქვს“.

„პაროლ არ მოსცემთ?“

სიმწრის ოფლს მოიწმენენდ და მოსცემ ერთ-ერთ პაროლს 127 ცნობილი პაროლიდან. გგონია, ამით მოიეიღეს?

„როდის მოგიდე ნიშნის გასაგებად?“

„ხომ გამოუცხადეიენ?“ — ნიშნის მოგებით ეკითხები. საბანისეტერად ალიმბავ: „გამოუცხადეთო ეი, მაგრამ მაწამდე გვინდოდა. ხომ იციდთ, ბავშვი ლეღაეს. თქვენგანაც გაგვეგზავნეთ!“

ფრეც გაამბაუნენ მშობელს, იგი ბავშვიერ მოატყუებ და არ სურს, ნეღსაც მოტყუებული დარჩეს. ასე რომ, მიგიმწყვდევს ეუთხენი და გასაკანს არ მოგეცემს, შენც იძულებეული ხდები, მართალი მიეხმარო.

ახლა ზეპირი. წერას თუ გასცდი, ზეპირში უსათუოდ გაჩვენებენ „ბავშვს“, მაგრამ არ გინდა დამახსოვრება?

ერთადერთი ხსნა ტანსაცმელშია!

ჩვენი ტეტის ბოლოში რომ ატელიეი, ამას წინათ ახალი ანრით დაამშვენეს:

„ეკერვნი ორიგინალურ ტანსაცმელს ამბტურინენტისათვის. პარანგიას ეაძლევთ მუშტარს, რომ ჩვენი შეკერილი ტანსაცმელით არა მარტო სამუდამოდ დაიმახსოვრებს გამომცდელი, არამედ გამოცდის დამშვიერებამდე თვალსაც ვერ მნიეფავს და, შესაძლებელია, სხვა გამომცდელებსაც უზმოს — მოღიდნ, ნახეთ რა იეეკიანო“..

კარგი, ეფიქეთ, დაიმახსოვრე და, რაც თითქმის შეუძლებელია, მეიხვედრე კიდეე ზეპირ გამოცდაზე. ჩვენ მმოლოდ ოთხის დაბნრის უფლება გვაქვს. ხუთს თავმეფდომარე წერს. ოთხიანით კი ანლა ტეტნეკუმეპმეიც ვეღარ ეწყობიან.

მიხვედი და უჩერზეეე შენი გასაჭირი ყურნი თავმეფდომარეს. თავმეფდომარეს ამბტურინენტს გადახეედ, დასვი მანდო, გიიხრა და თავი დაგიენა. თქვენ გგონიათ, გადარჩრი? ისეა ხელიდან ნასული ზოგიერთი ამბტურინენტი, რომ თუ თავმეფდომარეს ხმაპალა არ გამოუცხადა მეტ ორიანი ნეკუფფენს, მაგრამ ამის ხალრნი ხუთიანს გიწერი გამოვა ბერეი და მშობელს შესჩივლებს, ტყავი გამაძარეს შეკითხვები, არაფერი არ მიწერდნენ ხუთს, იქ ეგდო ის ანერიანი (ჩემნეი ლაპარაკიო), მაგრამ არათუ მომეხმარა, ზედან არ შემეფდო.

მმტერს არ ვუსურვებ მერე განაწყენებულ მშობელთან საუბარს!

საერთოდ, ჩვენი (გამომცდელების!) საქმე უმადერი საქმეა: ოუ ჩაიჭრა ამბტურინენტი, — ჩვენი ჩაჭერია, თუ ხეეიანი ნიიღო, — მისით, მისით, კაეი არ გვეყავს, ენაცვალეთს ფედას!“

მმტკიეედ მაქვს გადაწყვეტილი, დავგიენი თავი ამ საქმეს და წმინდა მეცნიერული ეუშაობა დავიწყო.

ასე რომ, სულ მალე ფარჩაქთან მისაღები გამოცდების ბურთი და მოეფანი უმეროს კომეენდანტებს, უფროს კარისაცეეს, მორიგე-მეხანძრეებს, მეგარნერობე-მეკუთხეცეეს, მიერიკეებსა და დამლაგებლებს!..

ᲣᲛᲔᲪᲠᲝᲩᲘ ᲛᲐᲡᲬᲐᲕᲚᲔᲑᲔᲚᲘ

~~ᲛᲘᲡᲐᲦᲔᲑᲘᲡ ᲒᲐᲛᲝᲪᲓᲔᲑᲘᲡ ᲙᲘᲗᲮᲕᲔᲑᲘ~~

ᲬᲚᲘᲜᲓᲘᲡ ᲞᲐᲞᲐᲜᲐᲫᲔᲑᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ

ᲤᲠᲔᲜᲑᲘᲡ ᲞᲠᲝᲤᲔᲡᲝᲠᲘᲡ ᲐᲠᲐᲛᲐᲠᲯᲕᲘᲡ ᲞᲐᲞᲐᲜᲐᲫᲔᲑᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ

ᲛᲔᲠᲘᲐ ᲒᲐᲓᲐᲚᲐᲡᲬᲣᲚᲔᲑᲘᲗ ᲙᲘᲗᲮᲕᲘᲡ ᲬᲘᲜᲐᲨᲔ

ᲩᲕᲔᲜ გვინდა, მოკლედ შევეხოთ ორ მტკივნეულ საკითხს, რომლებიც ხელს უშლიან მისაღები გამოცდების ნორმალურად ჩატარებას და რომელთა გადაწყვეტა გადაუდებელ საქმედ მიგვაჩნია:

1. ᲑᲘᲜᲐᲠᲘ თქმულა და დაწერილი წერილთა გამოცდის შესახებ. დღეს თითქმის ყველასთვის აშკარაა, თუ რა სირთულეებს ვაწყდებით ამ გამოცდის დროს. ეროვნ. ზეპირი გამოცდის წესით შეფასდათ ამბტურინების ცოდნა? ანა, წარმოიგინეთ, რა დრო და ენერგია მოაკვს წერთან გამოცდას, ან რა შრომა და წვალება უხდება გამომცდელს ასოთათი ფოთაღტურ. ნაწერში თავისი ამხანაგების, საუკარელი ადამიანის ნაწერი რომ მოიკუნჭოს! მერე რამზეა რისკის ფაქტია საკირო, ორიოდეზე დაწერილი ხუთიანზე შეფასდეს. ამასაც რომ თავი დავანებოთ, წერითი გამოცდა ერთგვარ უნდaslebas იწვევს ამბტურინების მიმართ და შეურაცყოფასაც კი აყენებს ახალგაზრდას!

წერის დროს შეიძლება დაშვებული იქნეს შრომელი ხასის შეცდომა. რაც თავისთავად ამცირებს ამბტურინენტს გამომცდელის თვალში, კარგი ამისა, წერითი გამოცდის დროს მრავალი კეკრიაზი იჩენს თავს: ბაგალითად, შეიძლება აწერიდეს ნაწერს და არ იცოდეს, ეხსიან იგი და სხვა, რის შედეგადაც უმაღლეს სასწავლებელში მოსალოდნელია მოხდეს კომისიის წევრისთვის სრულიად უცნობი პირი, ხოლო ამლიბელი გარეთ დარჩეს. ამან კი შეიძლება ამაღლაზრდას, რომელიც კარგად, ფამოუკიდებელ ნაბიჯს დგამს ცხოვრებაში, სამუდამოდ აუცრეოს გული ნათესაობაზე, მეგობრობაზე, ურიოერთპატიოსანეებაზე!..

რა საკირო, მაგალითად, მშობლიური ლიტერატურაში წერითი გამოცდა? ვის არ გაუგონია შოთას, ილიას, აკაკის, ვაჟას, გალაკტიონის სახელებზე?! რა საკირო ხელოვნურად საკმის გარითვლება?!

2. ᲑᲐᲜᲐᲚᲘ წერითი გამოცდებისა, რომ რიგი ტექნიკური პრობლემები, რასაკვირველია ამ კოლეგიებ გამოცდების მსჯელობას. პრობლემას წარმოადგენს გამოცდის დროს ზოგიერთი „შემოხვევითი“ გამომცდელის ეინაობისა და მასპარეინის დადგენა. არის შემთხვევა, როცა გამომცდელი ამალება და შეეხეშფილ ერთიანში, დაბარებება გიფრის ნათესავს. მეეობარს, ამლიბელებს!.. ხეორეულ ამბტურ ‘ მაზანაზეწონილად მიგვაჩნია, საგამოცდო ფურცელს თან დაერთოს ცნობარი, სადაც აღნიშნული იქნება კომისიის წევრთა გვარი, სახელი, მამის სახელი, ზეზეი მისაწოდ და სხვა საჭირო ცნობები. რაც ერთთორად შეუმსუბუქებს ამბტურინენტს ზრუნვას და საშიშარებას მისეეგმა, ნიენსაც გადაავლის თვალი. ცნობილია, რომ გამოცდების მსჯელობისას ამბტურინენტი ორჯერ ეიდ დროს ანდოდეს ერთი გამომცდელის მოსაბარეთის დადგენას, ავდერ ჩასაბარებელ საგაზნი შეცდომენიებას ეკრძო მასწავლებელთან მოელი წლის განმავლობაში. აქვე დავძენთ, რომ ფიდად ეფუოიბოდეს წინასწარი საუბრები გამომცდელებსა და ამბტურინენტებს შორის, რაც ფიდად შეუწყობდა ხელს მათ ურთიერთდაახლოებას და ადგილი არ ეიუგებრობებს, რაც თავს იჩენს ხოლმე მისაღები გამოცდების მსჯელობისას.

ᲜᲘᲜᲝᲫᲘᲐ ᲑᲐᲠᲗᲘᲐ

ᲩᲔᲛᲘ ᲡᲢᲣᲓᲔᲜᲢᲝᲑᲘᲡ დროს (ამ ორმოცი წლის წინათ) ლეგენდასავით ესვგებოდნენ: საგამოცდო კომისიის წევრი, ცნობილი პროფესორი დაუბარებია რეტტორს და მორცხვად უთქვამს: მაპატიეთ, მაგრამ არის ხმები, რომ თქვენ ამბტურინენტ უთურგაიიქეს ეხმარებითო. პროფესორი გაცხარებულა და საყვედური მიუხია პირში: გიხოვთ იეოდეთ, ბატონო რეტტორო, რომ მე არა მარტო უთურგაიიქეს, ყველა ამბტურინენტს ვეხმარები, ხოლო განსაკუთრებით კი ამას, ამას და ამას, ამ მიზეზით, ამ მიზეზით და ამ მიზეზითაო. რეტტორს გალიმპენია, კარგი კაცი ხართ, ბატონო მელქისედეკ, მიმრძანებიდთ და განაგრძეთ გამოცდა, როგორც თქვენმა სინდისმა გიკარნახოთო.

გავიდა დრო.

იმ პროფესორმა მერე ორჯერ მიიღო მოიკარდის ინფარქტი. პირველი ინფარქტი მაშინ მიიღო, როცა გვარწაჭრილი, დაწარმრული ნაწერები მიუტანეს გამოცდაზე და უთხრეს, გაასწორეთო. როგორ? ვისია, რომ არ ვიცით? — გაუკვირდა. როგორ მიუხმარო ამბტურინენტს, რომლის სახელსაც არ მიმხელდნო? მეორეჯერ მაშინ მიიღო ინფარქტი, როცა ამბენს, ჯერ ბენდეობით და ოთხ დღეს შინ ვერ გაგიშვებთ, როგორც საგამოცდო კომისიის წევრმა, ინსტიტუტში, შეზლოგზე უნდა გაათითოთ ღამეო.

მესამე ინფარქტის ეშინია და მისაღებს გამოცდებს სათოფეზეც არ ეკარება.

დაგვიჩნა ბუროთი და მოეფანი ჩვენ — უნეროს ასისტენტების, უფროს ასპირანტების, უმეცრის ლაბორანტებს და უფროს პრეპარატორებს.

მიმდინარეობს ხელნაწოფილი ბრძოლა ჩვენსა და სასნაულებლის ადმინისტრაციას შორის. ადმინისტრაციის სურს, თავისი სიტ მოგვაგვიოს თავზე, ჩვენ — თითოოეულ გამომცდელს — ჯიბეში ჩვენ-ჩვენი სიტ გვაქვს.

ადმინისტრაციისათვის გამოცდების დროს ყველაზე ცუდ სიტყვად „დაბმარება“ ითვლება, ჩვენთვის კი სიტყვებს- „დაბმარება“, „სიკეთე“ და „ვაკაცობა“ ჯერ კიდევ არ მოუღია საშინელი ურჩხული სახე.

ოდესმე ალნიმნავს მემატიანე, რა ადვილი იყო დახმარება მელქისედეკ პროფესორის დროს და რაც ძნელ პირობებში ეგოუშაობთ ჩვენ — მისაღები გამოცდების უჩინარი გმირები.

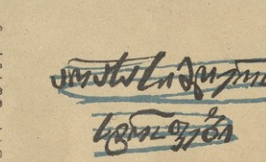

ᲛᲔᲠᲘᲐ ᲒᲐᲓᲐᲚᲐᲡᲬᲣᲚᲔᲑᲘᲗ ᲙᲘᲗᲮᲕᲘᲡ ᲬᲘᲜᲐᲨᲔ

ᲩᲕᲔᲜ გვინდა, მოკლედ შევეხოთ ორ მტკივნეულ საკითხს, რომლებიც ხელს უშლიან მისაღები გამოცდების ნორმალურად ჩატარებას და რომელთა გადაწყვეტა გადაუდებელ საქმედ მიგვაჩნია:

1. ᲑᲘᲜᲐᲠᲘ თქმულა და დაწერილი წერილთა გამოცდის შესახებ. დღეს თითქმის ყველასთვის აშკარაა, თუ რა სირთულეებს ვაწყდებით ამ გამოცდის დროს. ეროვნ. ზეპირი გამოცდის წესით შეფასდათ ამბტურინების ცოდნა? ანა, წარმოიგინეთ, რა დრო და ენერგია მოაკვს წერთან გამოცდას, ან რა შრომა და წვალება უხდება გამომცდელს ასოთათი ფოთაღტურ. ნაწერში თავისი ამხანაგების, საუკარელი ადამიანის ნაწერი რომ მოიკუნჭოს! მერე რამზეა რისკის ფაქტია საკირო, ორიოდეზე დაწერილი ხუთიანზე შეფასდეს. ამასაც რომ თავი დავანებოთ, წერითი გამოცდა ერთგვარ უნდaslebas იწვევს ამბტურინების მიმართ და შეურაცყოფასაც კი აყენებს ახალგაზრდას!

წერის დროს შეიძლება დაშვებული იქნეს შრომელი ხასის შეცდომა. რაც თავისთავად ამცირებს ამბტურინენტს გამომცდელის თვალში, კარგი ამისა, წერითი გამოცდის დროს მრავალი კეკრიაზი იჩენს თავს: ბაგალითად, შეიძლება აწერიდეს ნაწერს და არ იცოდეს, ეხსიან იგი და სხვა, რის შედეგადაც უმაღლეს სასწავლებელში მოსალოდნელია მოხდეს კომისიის წევრისთვის სრულიად უცნობი პირი, ხოლო ამლიბელი გარეთ დარჩეს. ამან კი შეიძლება ამაღლაზრდას, რომელიც კარგად, ფამოუკიდებელ ნაბიჯს დგამს ცხოვრებაში, სამუდამოდ აუცრეოს გული ნათესაობაზე, მეგობრობაზე, ურიოერთპატიოსანეებაზე!..

რა საკირო, მაგალითად, მშობლიური ლიტერატურაში წერითი გამოცდა? ვის არ გაუგონია შოთას, ილიას, აკაკის, ვაჟას, გალაკტიონის სახელებზე?! რა საკირო ხელოვნურად საკმის გარითვლება?!

2. ᲑᲐᲜᲐᲚᲘ წერითი გამოცდებისა, რომ რიგი ტექნიკური პრობლემები, რასაკვირველია ამ კოლეგიებ გამოცდების მსჯელობას. პრობლემას წარმოადგენს გამოცდის დროს ზოგიერთი „შემოხვევითი“ გამომცდელის ეინაობისა და მასპარეინის დადგენა. არის შემთხვევა, როცა გამომცდელი ამალება და შეეხეშფილ ერთიანში, დაბარებება გიფრის ნათესავს. მეეობარს, ამლიბელებს!.. ხეორეულ ამბტურ ‘ მაზანაზეწონილად მიგვაჩნია, საგამოცდო ფურცელს თან დაერთოს ცნობარი, სადაც აღნიშნული იქნება კომისიის წევრთა გვარი, სახელი, მამის სახელი, ზეზეი მისაწოდ და სხვა საჭირო ცნობები. რაც ერთთორად შეუმსუბუქებს ამბტურინენტს ზრუნვას და საშიშარებას მისეეგმა, ნიენსაც გადაავლის თვალი. ცნობილია, რომ გამოცდების მსჯელობისას ამბტურინენტი ორჯერ ეიდ დროს ანდოდეს ერთი გამომცდელის მოსაბარეთის დადგენას, ავდერ ჩასაბარებელ საგაზნი შეცდომენიებას ეკრძო მასწავლებელთან მოელი წლის განმავლობაში. აქვე დავძენთ, რომ ფიდად ეფუოიბოდეს წინასწარი საუბრები გამომცდელებსა და ამბტურინენტებს შორის, რაც ფიდად შეუწყობდა ხელს მათ ურთიერთდაახლოებას და ადგილი არ ეიუგებრობებს, რაც თავს იჩენს ხოლმე მისაღები გამოცდების მსჯელობისას.

ᲜᲘᲜᲝᲫᲘᲐ ᲑᲐᲠᲗᲘᲐ

ᲛᲘᲡᲐᲦᲔᲑᲘᲡ ᲒᲐᲛᲝᲪᲓᲔᲑᲘᲡ ᲙᲘᲗᲮᲕᲔᲑᲘ

ᲛᲠᲘ ᲒᲐᲓᲐᲚᲐᲡᲬᲣᲚᲔᲑᲘᲗ ᲙᲘᲗᲮᲕᲘᲡ ᲬᲘᲜᲐᲨᲔ

ᲩᲕᲔᲜ გვინდა, მოკლედ შევეხოთ ორ მტკივნეულ საკითხს, რომლებიც ხელს უშლიან მისაღები გამოცდების ნორმალურად ჩატარებას და რომელთა გადაწყვეტა გადაუდებელ საქმედ მიგვაჩნია:

1. ᲑᲘᲜᲐᲠᲘ თქმულა და დაწერილი წერილთა გამოცდის შესახებ. დღეს თითქმის ყველასთვის აშკარაა, თუ რა სირთულეებს ვაწყდებით ამ გამოცდის დროს. ეროვნ. ზეპირი გამოცდის წესით შეფასდათ ამბტურინების ცოდნა? ანა, წარმოიგინეთ, რა დრო და ენერგია მოაკვს წერთან გამოცდას, ან რა შრომა და წვალება უხდება გამომცდელს ასოთათი ფოთაღტურ. ნაწერში თავისი ამხანაგების, საუკარელი ადამიანის ნაწერი რომ მოიკუნჭოს! მერე რამზეა რისკის ფაქტია საკირო, ორიოდეზე დაწერილი ხუთიანზე შეფასდეს. ამასაც რომ თავი დავანებოთ, წერითი გამოცდა ერთგვარ უნდaslebas იწვევს ამბტურინების მიმართ და შეურაცყოფასაც კი აყენებს ახალგაზრდას!

წერის დროს შეიძლება დაშვებული იქნეს შრომელი ხასის შეცდომა. რაც თავისთავად ამცირებს ამბტურინენტს გამომცდელის თვალში, კარგი ამისა, წერითი გამოცდის დროს მრავალი კეკრიაზი იჩენს თავს: ბაგალითად, შეიძლება აწერიდეს ნაწერს და არ იცოდეს, ეხსიან იგი და სხვა, რის შედეგადაც უმაღლეს სასწავლებელში მოსალოდნელია მოხდეს კომისიის წევრისთვის სრულიად უცნობი პირი, ხოლო ამლიბელი გ

ჯერ ჩემს საქმეში...

ვინ მოსთვლის, რამდენი და რაგვარი ნიშანი აღარ დაუწესებია ადამიანს: სასვენი თუ სანოტო, საიუბილეო თუ არასაიუბილეო, პირობითი თუ უპირობო, სამკერდე თუ გზამკვლევი, სასკოლო თუ... კიდევ გავაგრძელებდი, მაგრამ ასე ჩათვლა-ჩამოთვლით ძალიან შორს წავალ და საკუთარ თავზე — ხარისხის ნიშანზე — კი ვეღარას ვიტყვი.

დიდი ლარი და ხაზი, ფიცი და მტკიცი როდი უნდა იმის მიხვედრას, რომ ხარისხის ხუთწლედის ერთი უპირველესი სამკაული მეც ვარ. ნებისმიერი საწარმოო კოლექტივის მუშაობის შედეგი, უფრო მეტიც, რესპუბლიკის ინდუსტრიული მაჯისცემა ახლა ჩემი შემწეობითაც იზომება.

თუ ვინმეს თავი მოსწონს, კეთილი ინებოს და ჯერ ჩემს სარკეში ჩაიხედოს!

ბა, როგორ არ მეამაყებოდეს: ბოლო ერთი წლის მანძილზე ტანი ისე ავიყარე, მთელს კავშირში ტოლს არავის ვუდებ. ჰო, ასეა, ზრდის ტემპით ყველას გავუსწარი. აღარც წონას ვუჩივი — ბოლო დროს დავმძიმდი. შარშან თუ მთელი სამრეწველო პროდუქციის მხოლოდ 9 პროცენტს შევადგენდი, ახლა 18 პროცენტს მივებჯინე.

რად არ ვთქვი:თუ ღღეს რესპუბლიკაში დამზადებულ 1850 ნაწარმს გული წინ წამოუგდია, თუ არც გამვლელისა ერცხვინება და არც გამომვლელისა, შინაურსაც პასუხს მიაგებს და გარეულსაც, — ეს ჩემი — ხარისხის მირონის — მადლიცაა.

კარს ყველა მიღებს, მაგრამ ქუთათურები და თბილისელები მაინც ყველაზე მეტად გამიშინაურდნენ. მეც თავი შორს არ დამიჭერია, ავდექი და ქუთაისური პროდუქციის მესამედს, ხოლო თბილისურის მეხუთედს ჩემი მოფერებითი სახელი და გვარი — საპატიო ხუფკუთხედი გადავულოცე.

არა, ისე ნუ წარმოიდგენთ, თითქოს ძალიან გალაღებული ვიყო. ზოგჯერ ისეთი ბადის მოქსოვას ვნატრობ, ხარისხის ნიშნის საკადრის პროდუქციას უფრო ხშირად და უფრო ბლომად რომ დამაჭერინებს, ხანაც ისეთი ჯადოსნური ჯოხის მოხელთება მინდა, მაღაზიის თაროებზე ღრმა ძილში წასულ პროდუქციას რომ გამოაფხიზლებს.

ვინ ვინ და — ხარისხის სახელმწიფო ინსპექციის მუშაკებმა მაინც კარგად უწყიან, რომ უხარისხობისა და უსტანდარტობის (ესე იგი, უთავმოყვარეობის) გამო ზედ არ შეეხებიდა რესპუბლიკაში შემოწმებული ტყავ-გალანტერეის ნაწარმის თითქმის 19 პროცენტს, სამკერვალო ნაწარმის 16 პროცენტს!

ზოგან მართლა სარეკორდო შედეგებს აღწევენ: თბილისის რეზინის ტექნიკურ ნაკეთობათა ქარხანაში შემოწმებული სახალხო მოხმარების 7 პროდუქციიდან ,ხოლო ახალდაბის ავეჯის ფაბრიკის 2 არტიკულის საწოლებიდან სტანდარტებს ვერც ერთი ვერ დაამთხვიეს!

„მაღალხარისხოვანი წუნი“ გაგიგია, მკითხველო? თუ არ გაგიგია, საკონსულტაციოდ თბილისის საწარმოთა გაერთიანება „სიხარულს“ ესტუმრეთ! შერჩევით შემოწმებული12 დასახელების ბავშვის სათამაშოდან, რომელთა შორის 8 ჩემი სახელით გამოდიოდა ,11 პირწმინდად წუნდებული აღმოჩნდა. სახელდობრ: სათამაშო ჩხრიალა „თოვლის პაპა“, მიკროავტომანქანა „ფიატ-კუპე“ და სხვ. საწარმოს „სიხარული“ ჰქვია, მისი პროდუქცია კი მომხმარებელს სანანებლად უხდის საქმეს. მაღალხარისხოვანი წუნის ვიწრო სპეციალობას წარმატებით ეუფლებიან თელავის სამკერვალო და ქუთაისის სტრიკოტაჟო ფაბრიკების მუშაკებიც!..

მე რასა ვჩივი ?რა მენაღვლება? ვისი ტიკი-ტომარა ვარ? ჯერ რა არის ჭინჭველაო, მერე იმის თირკმელაო?! — იტყვით თქვენ.

გულზე ხელის დაკრეფაზე იოლი ამქვეყნად არაფერია, მაგრამ, მადლობა ღმერთს, არც უგულო ვარ და არც გულზე ხელის დაკრეფას დაჩვეული. გულზე ხელის დასაკრეფად, ჩრდილში სანებივრად, შეიძლება, სხვას ეცალოს, მე კი საამისოდ ახლა — ხარისხის ხუთწლედის მეოთხე წელს — არა მცალია!

ჩაიწერა ზაზა კაციაშვილმა

ვანგარიში

მოქალაქეებს, რომლებიც ფინასწარი გაყიდვისა ბილეთებს ლაროებთან 3 საათსა და უფრო მეტ ხანს დგანან რკინიგზის ბილეთების რიგში, ვურჩევთ შეიძინონ ბილეთები ჩქარ მატარებლებზე!

ნახ. ბ. ლოგვინისა

— სად მორბიხარ?! აქ შენი ადგილი არ არის!

ნახ. მ. აბაშიძისა

— ერთი გამაგებინეთ, ამ თეთრეულს ყვირილაში ხომ არ რეცხავთ?!

♣ ♠

კუპეში ოთხნი ვიყავით. ოთხივემ ერთდროულად გავშალეთ, რაც მოგვივიდა. ერთს ყვავის ორიანებით აჭრელებული შეხვდა. მეორისა შავი ჯვრებით იყო მოხატული. მესამეს ნაირფერად აჭრელებული არგუნა ბედმა. მე კი ოთხი ტუზი დამეცა: ვაგონის გამცილებლის მოცემული თეთრეულის პაკეტი რომ გავხსენი, ორ გაყვითლებულ ზეწარს, წვრილან ბალიშის პირს და ოდესღაც თეთრ პირსახოცს ცენტრში თითო მოზრდილი შავი ლაქა ამშვენებდა!..

ბადრი ტონია

ეროვნული ბიბლიოთეკა

«ნიანგის» რაცწინადადება

იქნებ ასე ჯობდეს?

ჩვენებური ქორწილი რომ დიდებული რამ არის, ეს ყველამ კარგად ვიცით, მაგრამ ხომ არ დადგა დრო, ჯანსაღი თვალით შევხედოთ და გადავაფასოთ ზოგი რამ მასში? იქნებ არც იყოს საჭირო გაუთავებელ ღრეობაში გადასული ამდენი ლხინი? იქნებ არც ღირდეს ჯანმრთელობისა და დროის ასე უმოწყალოდ ფლანგვა? საბედნიეროდ, საქართველოში ყველა ერთმანეთის ნათესავი, მეგობარი და ნაცნობია, ამიტომ, კვირაში თუ არა, თვეში ერთხელ მაინც გვიწევს ერთი კუთხიდან მეორეში მაყრად წაყოლა. ამას ისიც დავუმატოთ, რომ ბევრი რამდენიმეჯერ იხდის ქორწილს. ქორწილში წასვლა კი ყველამ ვიცით, რას ნიშნავს და, დიდ სიკეთესთან ერთად, დიდი უსიამოვნებაც მოსდევს ხოლმე. ვფიქრობთ, დღევანდელი ქორწილი, როგორც ფორმით, ისე შინაარსით, შორს არის ძველქართული ქორწილისაგან. სწორედ ამიტომ, იქნებ უკუვაგდოთ ზოგი რამ დრომოჭმული? მაგალითად, უარი ვთქვათ ქორწილში წასვლაზე! განა უმჯობესი არ იქნება, მივიღებთ თუ არა მოსაწვევ ბარათს, წავიდეთ ფოსტაში, მექორწინეთ გავუგზავნოთ თავიანთი კუთვნილი სოლიდური თანხა და, ყოველგვარი უსიამოვნების გარეშე, მოვიხადოთ ვალი ძვირფასი ადამიანების წინაშე? განა ასე უფრო არ ვისიამოვნებთ? აბა, წარმოიდგინეთ, რამხელა ბედნიერებაა, როცა თამადა აღარ გახრჩობთ ხვეწნითა და ძალადობით, არავინ გემუქრებათ სიკვდილით, უკეთეს შემთხვევაში, სხეულის ამა თუ იმ ნაწილის მსუბუქი ან მძიმე დაზიანებით, ხართ საკუთარ ოჯახში, ტახტზე წამოწოლილი და ცისფერ ეკრანს შეჰყურებთ! ახლა შევიდეთ ნეფე-დედოფლისა და მათი ოჯახების მდგომარეობაშიც! ყველაფერს რომ თავი დავანებოთ, რამდენი უაზრო ხარჯისა და არეულობისაგან დაიცავენ თავს ისინი?!

ტრადიცია კარგია, როცა მას გონივრულად ვიყენებთ, მაგრამ თუ დავახავსებთ, ზიანის მეტს არაფერს მოგვიტანს! დავფიქრდეთ ამაზე!

დაფიქრებული

690 79 6.IX.72

წიგნის მაღაზიასთან

მკითხველისაგან
ინტერვიუს დღეს გორში ვიღებ:
მაღაზიაში
ვერ ნახავთ მყიდველთა რიგებს!
თუკი არა გაქვს
ბევრი არხი, ბევრი ხიდიო,
ხეირიან წიგნს
ქალაქ გორში ვერ იყიდიო!
სამაგიეროდ
ბევრია მაკულატურა —
განლაგებული
თაროებზე აკურატულად.
თუ კარგი წიგნი,
ნაღდი წიგნი გინდა ძალიან,
შოვნით იშოვი,
(აბა, ეს რა დასამალია?!)
ოღონდ პირობა,
ეს პირობა მუდამ გახსოვდეს —
თუ მყიდველი ხარ,
წიგნი რაც არ უნდა ფასობდეს,
არ დაინანო,
ნუ იკადრებ ძუნწის ხასიათს! —
რა ვუყოთ მერე,
წიგნს თუ ყდაზე სულ სხვა ფასი აქვს?!

წ. კიპურტაძე

ნახ. რ. შატაიძისა

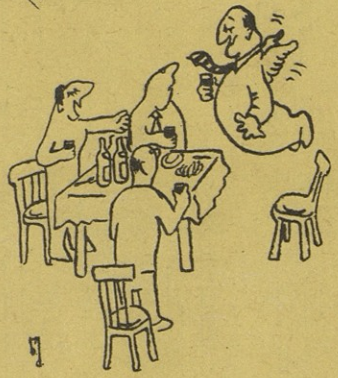

უსიტყვოდ

მგზავრის ჩივილი

რაკი ბორჯომი განთქმული კურორტია, ალბათ ეს აფიქრებინებს ბორჯომ-ბაღის რკანიგზის სადგურის ხელმძღვანელობას, აქაური მგზავრები დასვენებული ხალხია და, აბა, ბაქანზე მათთვის სკამების დადგმა რა საჭიროა, ნახევარ საათს ფეხზეც დაელოდებიან მატარებელსო.

აბა, სხვა რით უნდა აიხსნას, რომ მე-4 ბაქანზე არც ერთი სკამი არ დგას?! ისე კი, სკამიც საჭიროა და გადახურვაც, მგზავრმა წვიმაში რომ თავი შეაფაროს!

ვ. გოგოხიძე

იცით თუ არა თქვენ, რომ ...

ფაბრიკა „ი ს ა ნ ი" 45 ხარისხისნიშნიან მოდელს უშვებს, მაგრამ ის ფეხსაცმელი, რომელიც **ახმეტის რაიონის სოფელ მატანში მცხოვრებმა თ. სარქისაშვილმა თბილისში თავის მეზობელს აყიდვინა**, არ შედის ამ მოდელთა რიცხვში, რადგან ხარისხთან მწყრალადაა — საპირე ლანჩასთან რამდენიმე ადგილას არის დაშორებული. ამიტომ თ. სარქისაშვილმა ახალი ჩუსტები, ნაცვლად იმისა, რომ ფეხზე ჩაეცვა, რედაქციას გამოუგზავნა საჩუქრად?

* * *

ახმეტის რაიონის სოფელ ახალშენს არა აქვს კლუბი, საპარიკმახერო, ფეხსაცმლის შესაკეთებელი სახელოსნო, აბანო... თუმცა აბანო როგორ იქნება, როცა წყალი არ არის! წყალი საბავშვო ბაღის შენობის ჭერიდან ჩამოდის, მხოლოდ წვიმის დროს?

* * *

ონში არის საყოფაცხოვრებო მომსახურების კომბინატი, რომელიც მხოლოდ კურორტებს — უწერასა და შოვს ემსახურება, ხოლო რაიონის მუშა-მოსამსახურეებს, გადატვირთვის გამო, ველარ უწევს მომსახურებას?

* * *

ცელოფანის პარკი, რომელიც მეტწილად ბაზარში **იყიდება (სხვაგანაც იყიდება, მაგრამ ბაზარში უფრო საჭიროა!)** და ფერადი სალებავებით არის მოხატული, ტანსაცმელთან მიკარებისას თავის მოხატულობას ტანსაცმელს გადასცემს და თვითონაც აჭრელებული რჩება?

76137

ეროვნული ბიბლიოთეკა

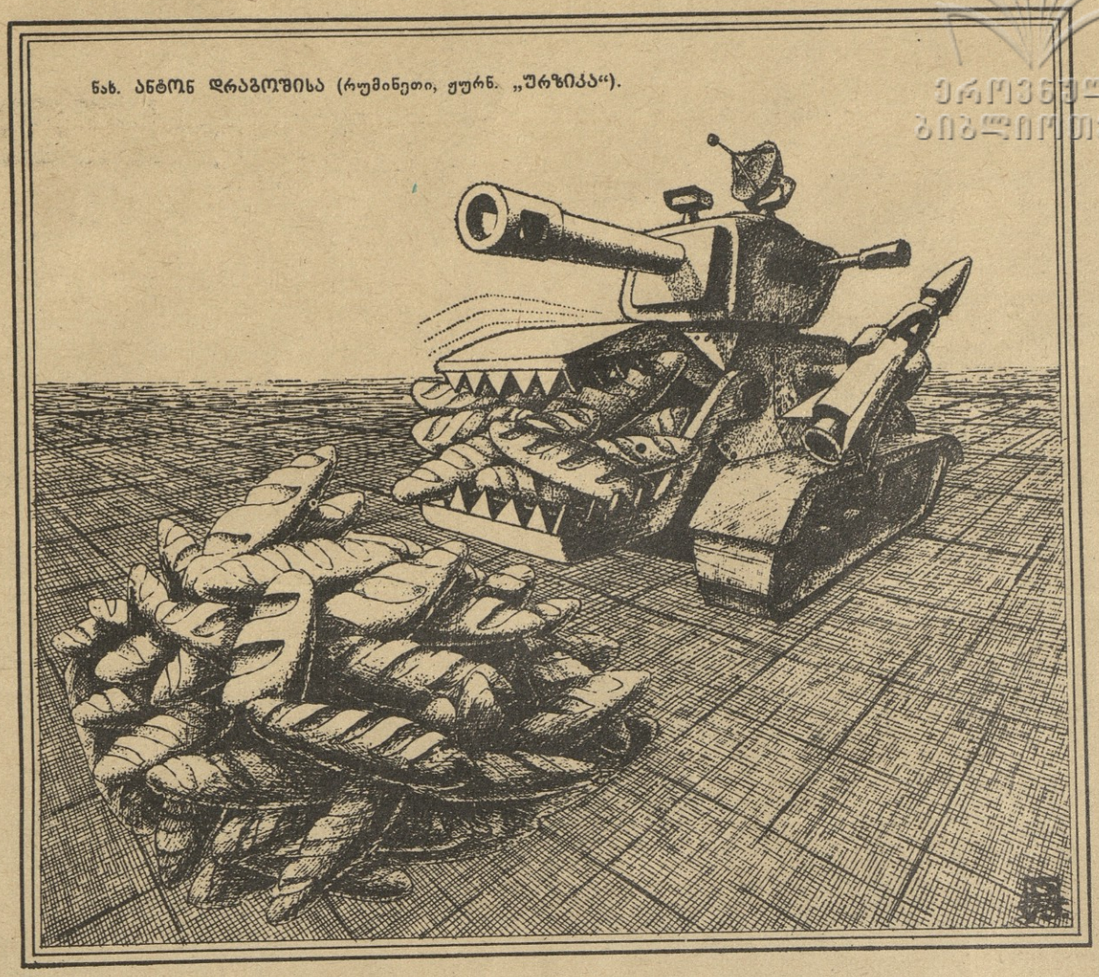

ნახ. ანტონ დრაგოუშისა (რუმინეთი, ჟურნ. „ურზიკა“).

ბავშვის საერთაშორისო წელი ჩინურად

„ოთხთა ბანდამ“ უამრავი დანაშაული ჩაიდინა ჩინელ ბავშვთა მიმართ“.
(ჩინური გაზეთებიდან)

ამ რამდენიმე ხნის წინ პეკინის რადიომ გადასცა ქალაქ შანხაის ნანჯინის ქუჩაზე მდებარე საბავშვო ბაღის მუშაკთა მიერ მომზადებული სტატია სათაურით — „საბოლოოდ გავუსწოროთ ანგარიში დანაშაულობებს ლინ ბიაოსა და „ოთხთა ხროვისა“, რომლებიც ცდილობდნენ მოესპოთ აღმზრდელობითი მუშაობა საბავშვო ბაღებში!“

— ლინ ბიაოსა და „ოთხთა ხროვის“ თავაწყვეტილი თარეშის დროს, — ცივი ხმით კითხულობდა დაღვრემილი დიქტორი, — ჩვენს საბავშვო ბაღს აუკრძალეს, ესწავლა სკოლამდელი ასაკის ბავშვთა სპეციფიკის შესაფერისი სიმღერები, განზრახ აიძულებდნენ ნორჩებს, ემღერათ „ურტყი! ურტყი! ურტყი! ჩეხე! ჩეხე! ჩეხე!“ და სხვა ამგვარი რამ. „ოთხთა ხროვა“ იმასაც კი ჩაგონებდა ბავშვებს, რომ ხმამაღლა ემღერათ არიები ბანდიტ ძიან ცინის „სანიმუშო ოპერებიდან“. ხატვის გაკვეთილებზე ეწყობოდა კაპიტალისტთა (კაპიტალისტური გზით მიმავალთა) ე. წ. კრიტიკა, ყველა ნახატი აჭრელებული იყო „რკინის ცოცხებითა“ და „რკინის მუშტებით“; ბავშთა ზნეობრივი აღზრდა მთლიანად ექვემდებარებოდა „ოთხთა ბანდის“ მზაკვრულ გეგმებს პარტიასა და სახელმწიფოში ძალაუფლების დასაპყრობად...

„ოთხთა ხროვა“ უსირცხვილოდ აცხადებდა, საბავშვო თამაშობანი „რევიზიონიზმის საქონელიაო“, და ყოველნაირად აკრიტიკებდა მათ. ისეთ მისაბაძ თამაშობას, როგორიცაა „გააკეთე ჩემსავით!“ „მონური მორჩილების აღზრდა“ უწოდეს, ეროვნული თამაშობა „არწივი წიწილებს აწიოკებს“ „წინააღმდეგობის გაუწევლობის თამაშობად“ მონათლეს, ხოლო თამაშობას „იპოვე მეგობარი!“ „კლასობრივი ბრძოლის დაცხრომის ქადაგება“ უწოდეს. ყველა ეს თამაშობა აკრძალული იყო..

„ოთხთა ხროვამ“ კარგა ხანია დრო მოჭამა. მისი წარმომადგენლები, როგორც იტყვიან, წარსულს ჩაბარდნენ. მაგრამ ჩინელი ბავშვები? შეუმსუბუქდათ თუ არა მდგომარეობა მათ ამის შედეგად? რას თამაშობენ ახლა ისინი?

კაცმა რომ თქვას, ცვლილებები მართლაც მოხდა და — ერთობ მნიშვნელოვანიც. თუ წინათ პატარებს აიძულებდნენ, გაშმაგებით ესროლათ ფეხით ლიუ შაოცის, ლინ ბიაოსა და კონფუცის პორტრეტები, ახლა, როგორც ჟურნალ „ტაიმიდან“ გადმობეჭდილ ფოტოსურათზე ვხედავთ, ისინი „ოთხეულის“ გამოსახულებებს თელავენ. გარდა ამისა, ნორჩთა სულიერ საზრდოს კიდევ უფრო დიდი დოზით უმატებენ ანტისაბჭოურ შხამს.

— შეხედეთ ამ ბოროტ და სასტიკ ძიას! — ეუბნება ბავშვებს აღმზრდელი ქალი და თითით უჩვენებს ფერადი წიგნაკ-სურათის ყდას, რომელზეც საბჭოთა ჯარისკაცია დახატული. — ამ ძიას სურს, ყველა ჩვენგანი დახოცოს!

შემდეგ კი აღმზრდელს უფროსი ჯგუფის ბავშვები ეზოში გაჰყავს, თითოეულ მათგანს ხისხიშტიან ხის შაშხანას აძლევს... და იწყება, მაგრამ რა იწყება!..

მისი ბრძანებით ბიჭუნები სამიზნეებთან მირბიან და ჩხვლეტენ ხის ხიშტებით.

— ესენი საბჭოთა რევიზიონისტები არიან! — აქეზებს ბავშვებს აღმზრდელი ქალი. — ჩასცხეთ! ჩასცხეთ! არ დაინდოთ ისინი!

„ოთხთა ბანდა“ წავიდა, მაგრამ...

„ᲥᲠᲝᲙᲝᲓᲘᲚᲘᲡ“ ᲢᲔᲚᲔᲢᲐᲘᲞᲘᲓᲐᲜ

მთავარი რედაქტორის მოადგილე ზაურ გოლეგაძე სარედაქციო კოლეგია: ზ. კაციაშვილი, ჯ. ლოლუა, გ. ლოგინიძე, ნ. მალაზონია (მხატვ. რედ.), ბ. ნიშნიანიძე, ბ. სიხარულიძე (პ/მგ. მდივანი), ბ. ფირცხალავა, ო. ჭელიძე
● ტექნიკური რედაქტორი მ. კუხალაშვილი, ● სატირისა და იუმორის ჟურნალი „ნიანგი“. ● თბილისი, რუსთაველის პროსპექტი № 42,
● საქართველოს კპ ცკ-ის გამომცემლობა, გადაეცა ასაწყობად 7/IX-79 წ., ხელმოწერილია დასაბეჭდად 21/X-79 წ., ქაღალდის ზომა 70×108 1/8
ფიზიკური ნაბეჭდი ფურცელი 2. სააღრიცხვო-საგამომცემლო თაბახი 1.7 ● საქართველოს კპ ცკ-ის გამომცემლობის სტამბა, თბილისი, ლენინის
შეკვ. 2314. უე 00825. ტირ. 144.000. Тбилиси, пр. Руставели № 42, Сатирико-юмористический журнал «Нианги», ● Издательство ЦК КП Грузии. ● Типография Издательства ЦК КП Грузии. Тбилиси, ул. Ленина № 14.
ტელეფონები: 99-76-69, 93-19-42, 93-10-78, 93-49-32. რედაქციაში შემოსული მასალები ავტორებს არ უბრუნდებათ.

ნახატი თემების ავტორები: ბ. ალაშიძე, ი. ანდრეევი, ა. ბერდეზიანი, ა. ლორთქიფანიძე, ბ. ლომიძე, ბ. მიშველაძე, რ. შატაიძე.